PDF Compressor Free Version

Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!

Эҥсиэли

○ Нам улууһун хаһыата ○

1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүттэммитэ

1996, 2005, 2009 сылларга республика бастыҥ хаһыата

2010 с. Алтынньы 20 күнэ Сэрэдэ №123 (10413)

Хаһыаппыт тэриллибитэ 75 сылыгар

БАРЫБЫТ КИЭН ТУТТУУБУТ!

«Хаһыат сонунун билэ, ааҕа охсоору дьиэҕэр почтальон кэлэрин күүтэҕин. Хойутаан тардыллан хааллаҕына, сибээс отделениетыгар эрийэ охсон ыйытаҕын. Үлэ чааһа бүтэн тарҕаспыт буоллахтарына, ордук ыксыыгын, бөһүөлэккэ билэр чугас дьоҥҥуттан бүгүҥҥү хаһыат кэлбитин-кэлбэтэҕин билэ охсорго тиэтэйэҕин. Ити курдук «Эҥсиэли» хаһыат хас биирдии ыалга кэтэһиилээх ыалдьыт тэҥэ күндү». Бу биһиги бастыҥ общественнай корреспонденнарбытыттан биирдэстэрэ Г.И. Кривошапкин хас биирдии сурутааччы, ааҕааччы санаатын таба таайан чопчутук эппитэ биһиэхэ, хаһыаты таҥан оҥорор сүрүн дьоҥҥо, ордук суолталаах уонна күндү.

Редакция төһө да талааннаах журналистарга тирэҕирбитин иһин, тастан суруйар, сүбэ-ама биэрэр дьоно суох бэчээттэнэрэ уустук. Онон кинилэр улахан көмөлөрүнэн хаһыаппыт дьоһун историята салҕанар. Бу күннэргэ, бүтүн улуус таһымыгар, хаһыаппыт тэриллибитэ 75 сыллаах өрөгөйдөөх үбүлүөйүн бэлиэтээтибит.

Сыл устата бу үөрүүлээх күҥҥэ бэлэмнэнэн үгүс үлэ ыытылынна. Хаһыаппытыгар анал рубриканан ыстатыйалар, ахтыылар бэчээттэннилэр. Итиэннэ урукку-хойукку сылларга «саһарбыт страницалар» тугу кэпсииллэрин ааҕааччыларбытыгар билиһиннэрдибит. Үбүлүөй чугаһыгар улахан нэһилиэктэргэ ыалдьыттаан хаһыат күннэрин ыыттыбыт. Саҥа үөрэх дьылын көрсө оскуола үөрэнээччилэригэр кылаас чаастарыгар, аһаҕас уруоктарга сырыттыбыт. Бу тэрээһиннэргэ бэйэбитин тэҥэ үтүө доҕотторбут — общественнай корреспонденнарбыт күүскэ көмө, өйөбүл буоллулар. Үлэлээн ааспыт дьон суоллара-иистэрэ сурукка тиһиллэн хаалыахтаах диэн санааттан хаһыат историятын, оччотооҕу үлэлээбит дьонун, билиҥҥитин кэпсиир фотоальбом бэлэмнээтибит. Маныаха 70 сыллаах үбүлүөйү көрсө бэчээттэммит «Олохтуун олук уурсан» диэн хаһыат эппиэттиир сэкэрэтээрэ Григорий Эверстов хомуйан оҥорбут 5 түһүмэхтээх кинигэтэ тирэх буолла. Онон 50 сылга — планшет, 60 сылга — буклет, 70 сылга — кинигэ, 75 сылга фотоальбом бэчээттэммиттэрэ историябыт хаҥаан, мунньуллан иһэрин көрдөрөллөр.

Үөрүүбүтүн үллэстэ ыраахтан-чугастан биир идэлээхтэрбит кэлэн бардылар. Ол курдук Мэҥэ-Хаҥалас, Уус-Алдан, Амма, Чурапчы, Бүлүү, Хаҥалас хаһыаттарын редактордара, корреспонденнара ыалдьыттаатылар. Бу эриэккэс түмсүүнү мүччү туппакка, республикатааҕы Бэчээт уонна телевидениенэн биэрии дьыалаларыгар департамент корректордарга конкурс тэрийэн ыытта. Барыта 9 киһи кытынна, ол иһигэр редактордар эмиэ бааллар. «Эҥсиэли» хаһыат аатын корректор-корреспондент Лена Новгородова көмүскээтэ. Күрэхтэһээччилэр чаас аҥарын устата үгүс сыыһалаах-халтылаах сахалыы тиэкиһи көннөрдүлэр уонна сканворд таайдылар. Түмүгү үбүлүөйбүт үөрүүлээх чааһыгар дьүүллүүр сүбэ бэрэссэдээтэлэ, «Забота-Арчы» хаһыат корректора А.М. Петрова таһаарда. Кэтэһиилээх-манаһыылаах долгутуулаах мүнүүтэҕэ үөрүүбүт өссө үксээтэ. Бочуоттаах маҥнайгы миэстэни биһиги Ленабыт ылла! Биһирэбил бириитин «Хаҥалас» хаһыат тутта.

Бу республикатааҕы таһымнаах тэрээһини сэргэ общественнай корреспондеммыт Зинаида Алексеевна Тихонова «Нам улууһун үтүө-мааны дьоно» диэн кинигэтин сүрэхтэниитэ буолан ааста. Кинигэни киэҥ ааҕааччыга билиһиннэрии 75 сыллаах үбүлүөйү кытта дьүөрэлэһэн, сүрүн тэрээһиннэр түһүмэхтэриттэн биирдэстэрэ буолбута бэлиэ түгэн быһыытынан сыаналанна.

Бу күн суруйааччы И.Д. Винокуров-Чаҕылҕан музей-балаҕаныгар авторы эҕэрдэлии үгүс киһи кэллэ. Кинилэр истэригэр кинигэ геройдара: иллээх-эйэлээх, маанылаах дьиэ кэргэттэр хаһаайкалара, аҕа баһылыктара, биирдиилээн тэрилтэ салайааччылара уо.д.а. бааллар. Кинигэҕэ киирбит уочаркалар үгүстэрэ «Эҥсиэли» хаһыакка бэчээттэммиттэрэ. Хаһыат эппиэттиир сэкэрэтээрэ Г.К. Эверстов кинигэ тахсыан иннинэ рукопиһы 4 төгүл төхтөрүйэн аахпыт киһи үчүгэйтэн атынньык сыаналыыр кыаҕым суох диэн билиннэ. Итиэннэ автор уочаркаларын аан бастакынан ааҕан, сыһатын-халтытын көннөрөн, РФ Журналистарын союһун чилиэнигэр үүннэрбит дьонтон биирдэстэрэ буоларын быһыытынан, хомуурунньугунан киэн туттарын эттэ.

Редакциябытыгар өр сылларга үтүө суобастаахтык үлэлээбит, олохторун бэчээт эйгэтигэр анаабыт дьоммут, ветераннарбыт ааттарын үйэтитэр сыалтан, хаһыаппыт коллективын быһаарыытыгар олоҕуран, редакция Бочуотун кинигэтэ олохтонно. Манна олохтоох бэчээт сайдыытыгар улахан кылааттарын киллэрбит, эҥкилэ суох үлэлээбит, ытыктыыр-убаастыыр дьоммут киирдилэр. Кинилэр — Алексей Игнатьевич Ксенофонтов, Михаил Иванович Слепцов, Николай Михайлович Рыкунов, Василий Лазаревич Еремеев, Терентий Терентьевич Халыев, Илья Ефремович Сивцев, Виталий Васильевич Сыромятников, Афанасий Данилович Васильев, Мария Григорьевна Федорова, Николай Иннокентьевич Румянцев.

Хаһыат общественнай корреспонденнар көмөлөрүнэн оҥоһуллар. Бүгүҥҥү туругунан 37 общ. корреспондент ыстатыйата бэчээттэнэр. 1988 сылтан «Сыл бастыҥ корреспондена» диэн аат олохтонон, тохсуньу 13 күнүгэр — Бэчээт күнүгэр туттарыллар. Бу күҥҥэ диэри 22 киһи сыл бастыҥ корреспондена аатын сүгэр. Үбүлүөй күн кинилэргэ «Сыл бастыҥ корреспондена» диэн анал үрүҥ көмүс бэлиэни туттардыбыт.

2009 сылтан «Үүтээн үһүйээннэрэ» булчуттарга, балыксыттарга аналлаах балаһа тахсар. Балаһаны хаһыат редакцията, «Ленские зори» хаачахтаммыт эппиэтинэстээх общество, булчуттар, балыксыттар улуустааҕы обществолара тэрийэн таһаараллар. Бырааһынньык күн анал балаһа бастыҥ суруйуутун кыайыылааҕа билиннэ. Наҕараададаны Никонов Анатолий Саввичка (Нам сэл.) «Ленские зори» ХЭТ директора Ю.П. Ермолаев туттарда. Бу курдук бастыҥнары эҕэрдэлээһин тэҥэ хаһыат үлэһиттэригэр бэйэбитигэр анаммыт эҕэрдэ, наҕараада үгүс буолла. Олортон сүрүннэрин республикатааҕы Бэчээт уонна телевидениенэн биэрии дьыалаларыгар департамент салайааччыта Ф.П. Пестряков туттарда. Хаһыат эппиэттиир сэкэрэтээрэ Г.К. Эверстовка өр сыллаах эҥкилэ суох үлэтин иһин СР Президенин Махтал суруга; редактор В.Г. Касьяновка, печатник П.А. Егоровка «Бэчээт туйгуна» бэлиэ; информация отделын сэбиэдиссэйэ В.Н. Рыкуноваҕа СР Правительствотын Бочуотунай грамотата; общественнай корреспонденнарбыт В.Т. Васильев-Эрчим Баһылга, М.С. Игнатьеваҕа, М.Н. Жирковка, К.И. Еремеевка СР Журналистарын союһун бырабылыанньатын Бочуотунай грамоталара туттарылынна.

Хаһыаппыт үбүлүөйүгэр анаммыт үөрүүлээх бырааһынньык режиссера солбуллубат — Иван Новиков; ырыанан-тойугунан улууспут сулустара, кэрэ-мааны куоластаах Андрей Замятин, Нелли, Лена Иванова, Алеша Попов, Иван Новиков, Афанасий Татаринов, Саргылаана Пономарева, Петр Сивцев уо.д.а киэргэттилэр. Кинилэргэ махталбыт муҥура суох. Бу курдук ыраахтан-чугастан доҕотторбутун ыҥыран үбүлүөйбүтүн үрдүк таһымҥа бэлиэтээтибит.

Л. УВАРОВСКАЯ

Хаартыскаҕа: улуустар хаһыаттарын редактордара эҕэрдэлииллэр; хаһыаппыт өрөгөй ырыата толоруллар.

Автор уонна Р. Охлопков түһэриилэрэ

Дальневосточнай уокуруктан социальнай объектары бэрэбиэркэлээбит комиссия үлэтин үчүгэйдик түмүктээбит, түмүгэ Москваҕа тиэдиллэр. Бу комиссия көрбүт объектарыттан 7-с №-дээх детсадтан уратылар бары лицензиялаахтар.

* * *

Ааспыт чэппиэр-бээтинсэ күннэргэ ОДьКХ начальнига Н.В. Игнатьев куоракка мунньахха сылдьыбыт, манна саҥа министри кытта көрсүбүттэр, инники соруктар туруоруллубуттар. Мунньахха бары улуустар ОДьКХ-рын начальниктара кыттыбыттар. Кэлэр субуотаҕа Граф Биэрэгинээҕи тутуллан бүппүт оҕо саадын приемкалааһын буолуоҕа.

* * *

Ис дьыала отделын сотрудниктара атын нэһилиэктэргэ үлэлииллэринэн, дьон тиийбэтинэн, улуус кыраныыссатыгар стационарнай поһу сөргүтүү кыалла илик. Сүөһүнү өлөрүү билигин да тахса турарынан пост үлэтин сөргүтэргэ сорудахтанна.

* * *

Ааспыт бээтинсэҕэ республика президенэ Е.А. Борисов таһымыгар халаан уututтан эмсэҕэлээбит улуустарга аналлаах мунньах буолбут. Манна улуус баһылыга А.И. Ильин улууска халаан уутун кэнниттэн чөлүгэр түһэрии туһунан дакылаат оҥорбут. Нам улууһугар халаан уututтан чөлүгэр түһэриигэ ыытыллыбыт үлэ иһин президент махтал суруга бэриллибит. Манньык суругу өссө Ленскэй улууһа ылбыт.

* * *

Статуправление начальнига Н.И. Тарасова биэрэпис туһунан информация оҥордо. Ол курдук алтынньы 17 күнүнээҕи туругунан былаан 60 % туолбут. Барыта 11878 киһи биэрэпистэммит. Наталья Ивановна биэрэпис кэмигэр тахсыбыт итэҕэстэргэ тохтоото. Ол быһыытынан переписчиктэр бэйэ-бэйэлэриттэн дьону былдьасыһаллар, загсалана илик дьону кэргэннии курдук суруйаллар, төрүү илик оҕолору, хаһан эрэ атын сиргэ көһөн хаалбыт дьону, нэһилиэктэр Нам селотугар олорор дьону суруйаллар. Манньык мөкү быһыылар тахсыбыттара хомолтолооҕун, маны хайдах да тохтотор кыах суоҕун туһунан статуправление начальнига эттэ.

В. РЫКУНОВА

ИСТИҤ ТЫЛЛААХ ЭҔЭРДЭЛЭР!

Дорогие коллеги, лично Владислав Гаврильевич, поздравляем Вас с 75-летним юбилеем улусной газеты «Энсиэли». Ваш коллектив, трижды завоевавший звание лучшей газеты года, пользуется заслуженным уважением журналистов республики, газетчиков других улусов. Мы как Ваши близкие соседи неоднократно посещали редакцию Вашей газеты, делились опытом работы, оказывали взаимную помощь. Желаем Вам в связи с большим юбилеем новых достижений в труде, счастья и долгих лет жизни. Признание читателей, подписчиков — Ваша самая главная победа!

Коллектив газеты «Үлэ күүһэ»

ДОРОГИЕ ДРУЗЬЯ!

От лица коллектива ООО «КопирТехСервис» и от себя лично горячо и сердечно поздравляю всех сотрудников редакции газеты «Энсиэли» с 75-летним юбилеем!

Выражаем Вам глубокую признательность за Вашу неустанную и добросовестную работу во благо развития печатного дела улуса и нашей республики! Желаем Вам крепкого здоровья, хорошего настроения и новых достижений Вам и Вашим близким!

С уважением, генеральный директор ООО «КопирТехСервис» А.Т. НИКИФОРОВ

УБААСТАБЫЛЛААХ «ЭҤСИЭЛИЛЭР»!

Эһигини, республика биир ааттаах-суоллаах улууһун историятын суруйааччылары 75 сыллаах үбүлүөйгүтүнэн Булуҥ сирэ эҕэрдэлиир уонна сайдыыга киллэрбит кылааккытын сыаналаан туран, сахалыы алгыыбыт! По русски приветствуем! Эведыт аят бидекеллу!

Полина НИКОЛАЕВА

Поздравляю с юбилеем — 75-летием! Желаю сотрудникам высоких достижений в работе, здоровья и счастья в семье.

С наилучшими пожеланиями Ваш ветеран Екатерина Семеновна ВАСИЛЬЕВА

УБААСТАБЫЛЛААХ ВЛАДИСЛАВ ГАВРИЛЬЕВИЧ, эйиигин уонна Эн салайар «Эҥсиэли» хаһыат редакциятын бары үлэһиттэрин хаһыаккыт 75 сыллаах кэрэ-бэлиэ үбүлүөйүнэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит!

Олоҥхо дойдута Сунтаар сириттэн үс үллэр үөстээх Улуу Өлүөнэ эбэ хотун биир мааны хочотугар олорор Нам сиригэр баар биир идэлээхтэрбитигэр бу бэлиэ күҥҥүтүнэн сибээстээн, күн сиригэр баар бары үтүөнү-кэрэни, үөрүүнү-көтүүнү, дьолу-соргуну баҕарабыт! «Эҥсиэли» хаһыат аата-суола өссө дорҕоонноохтук дуораһыйдын, ааҕааччыгыт ахсаана элбии турдун, тус бэйэҕитигэр уонна чугас дьоҥҥутугар дьол-соргу эрэ тосхойдун. Убаастабыллаах Владислав Гаврильевич! Түгэнинэн туһанан Эйиэхэ, тус бэйэҕэр, миэхэ, эдэр редакторга, сүбэҥ-амаҥ, ыллыктаах тылыҥ-өһүҥ иһин махталбын тиэрдэбин.

«Сунтаар сонуннара» хаһыат редакциятын коллективын аатыттан редактор-директор Борис НИКОЛАЕВ

PDF Compressor Free Version

Сааһырбыттар декадаларыгар

БИИР ДЬОРО КИЭҺЭ

Алтынньы 8 күнүгэр күнүс 4 чаастан балаҕан дьиэҕэ доруобуйа харыстабылын ветеран үлэһиттэрин Кырдьаҕастар күннэринэн чиэстээһин буолла. Биэчэр киин балыыһа администрациятын, профсоюзнай комитетын уонна ветераннар сэбиэттэрин председателэ Винокурова Матрена Михайловна көҕүлээһиннэринэн буолла.

Үөрүүлээх биэчэр профком председателэ Бочкарева Вера Владимировна эҕэрдэлээһининэн, кылгас киирии тылынан саҕаланна. Кини бу биэчэр быйылгы үбүлүөйдээх сылга Аҕа дойду Улуу сэриитигэр Кыайыы 65 сыла туолбутугар ананар диэтэ. Сэрии ыар сыллара дьарамай санныларыгар тиксибит кэмигэр бэйэлэрин харыстаммакка, оонньооботох, кэрэ саастара тиксибит хас да тыыл ветераннарыгар, доруобуйа харыстабылыгар уһун сылларга үтүө суобастаахтык үлэлээбит ветераннарга нус-хас олоҕу, доруобуйаны, бары үчүгэйи баҕаран туран эҕэрдэтин эттэ. Бастакынан тылы киин балыыһа кылаабынай бырааһын солбуйааччытыгар Петрова В.Г. биэрдэ. Варвара Гаврильевна быйылгы сылга улуус балыыһаларыгар туох улаханы, ситиһии тахсыбытын иһитиннэрдэ. Ол курдук, быйыл элбэх саҥа быраастар, биэлсэрдэр кэлэн Көбөкөҥҥө, II Хомустаахха, Арбыҥҥа, Салбаҥҥа, Үөдэйгэ, Партизаҥҥа участковай балыыһаларга үлэлии сылдьалларын, Партизан участковай балыыһата барыта саҥалыы оҥоһуллан, саҥа оборудованиенан хааччыллан үп-харчы быһаарылыннаҕына эһиилгиттэн ыла реабилитационнай киин буолуо диэтэ. Улуус олохтооҕо барыта кэтэһэр, тутулла турар поликлиника кэлэр сыл ахсынньытыгар үлэҕэ киириэ диэн эрэнэрин эттэ.

Биэчэр иккис чааһын акушерка Черкашина Розалия Прокопьевна салайан ыытта. Конкурска сэттэ ветеран кыттарга баҕаларын биллэрдилэр. Үс түһүмэхтээх конкурсу үс киһиттэн састааптаах жюри, председатель Климовская Дария Васильевна дьүүллүүр.

Конкурс кыттыылаахтара Игнатьева Марфа Васильевна, Винокурова Матрена Михайловна, Трапезникова Александра Иннокентьевна, Яковлева Анна Дмитриевна, Чумаевская Фаина Александровна, Иванова Розалия Ивановна, Сивцева Клара Георгиевна буоллулар. Биһиги ветеран эмчиттэрбит бары да араас талааннаахтарын көрдүбүт, иһиттибит. Ол курдук, фармацевт Иванова Р.И. бэйэтэ суруйбут, мелодиятын айбыт Нам сирин туһунан ырыатын иэйэн-куойан туран ыллаабытын, бэйэтэ тикпит сахалыы сонун, бэргэһэтин оһуордаан, түүлээн тикпитин сэргии көрдүбүт, Игнатьева М.В. быысапкатын, тикпит таҥастарын анал стендэҕэ сыһыаран аҕалбытын, кыргыттара кини тикпит былаачыйаларын кэтэн көрдөрбүттэрэ кэрэхсэбиллээх буолла. Винокурова М.М. баайбыт саал былаата, бэргэһэтэ, тикпит былаачыйата кэрэхсэннэ. Чумаевская Ф.А. ийэҕэ анаммыт ырыата, Яковлева А.Д. хомуска оонньооһуна, ырыата киһи сүргэтин көтөхтүлэр. Жюри дьүүллээһининэн бастакы миэстэни Игнатьева М.В. ылла уонна микроволновай оһоҕунан бириэмийэлэннэ. Иккис миэстэ Иванова Р.И. тигистэ, пылесос бириис ылла. Үһүс миэстэ Винокурова М.М. вафельница бириис һи ылла.

Конкурс бары кыттыылаахтара араас набордарынан бэлэх ыллылар. Биэчэргэ кэлбит ветераннарга барыларыгар профком, ветеран сэбиэтэ бэлэх туһэттэ. Онон биһиги ветераннарбыт билигин да тумсуулээхтэрин, олоххо актыыбынай позициялаахтарын, дьиэҕэ олоробут диэн ким да таах олорботун, бары ким тугу сатыырынан, кыайарынан дьарыктанарын, оҕо-уруу туһа диэн олороллорун көрдүбүт. Ветеран эмчиттэр кыһалҕабытын, үөрүүбүтүн тэҥҥэ үллэстэр, көмөлөһөр тэрилтэлээхпит үчүгэй да эбит диэн санааларын үллэһиннилэр. Ол курдук, үөлээннээхпит Андреева Е.Н. кыһалҕалаах олохтоммутугар профком председателэ Бочкарева В.В. туруорсуутунан, ветеран сэбиэтин председателэ Винокурова М.М. араас элбэх докумуоннары ситиһэн кырдьаҕастар дьиэлэригэр олохтоотулар.

Манньык ветераннары чиэстээһин, быраабыннньыктары атаарыы быйыл эрэ буолбата, өрүүтүн сылга 2-3 хайаан да буолар, ону таһынан араас культурнай мероприятиелар кэмиттэн кэмигэр эмиэ ыытыллаллар, музейга, театрга, зоопаркаҕа, ыһыахтарга сылдьыы тэриллэр. Онно администрация транспорынан хааччыйан көмөлөһөр.

Өр сылларга нэһилиэнньэ доруобуйатын харыстааһынҥа үлэлээбит ветеран эмчиттэр балыыһа администрациятыгар, профкомугар, ветеран сэбиэтигэр ахсаабат кыһамньыларын иһин барҕа махтал тыллары эттилэр. Үөрүүлээх киэһэ баян тыаһынан эдэр саастарын санаан вальс үҥкүүлээн үөрэнкөтөн, сэниэ ылан дьиэлэригэр тарҕастылар.

Е. МЯРИКОВА,
доруобуйа харыстабылын ветерана

КЫРДЬАҔАСТАР КӨМӨЛӨРҮНЭН

Сааһырбыт дьоҥҥо анаммыт декадаҕа 1 Хомустаахха үгүс өрө көтөҕүллүүлээх тэрээһиннэр ыытылыннылар. Хортуоппуй олордубатах кырдьаҕастарга хортуоппуй түҥэтилиннэ. Бааннньык босхо үлэлээтэ.

Быйыл саас Айыы балаҕанын тутуу саҕаламмыта. Нэһилиэккэ улаханнык ытыктанар, өр кэмҥэ тутууга, салайар үлэҕэ сылдьыбыт Васильев Анатолий Иванович оҥорбут сметатынан, кини салалтатынан, кырдьаҕастар көмөлөрүнэн, субуотунньуктарынан Айыы балаҕана тутуллан бүтэрэ чугаһаата. Ол эрэн үлэ, биллэн турар, харчыттан тутулуктанар.

Алтынньы 8 күнүгэр «Көмүс күһүҥү көрсө» диэн ааттаах түмсүүгэ элбэх кырдьаҕас муһунна. Бу күн Айыы балаҕанын тутууга нэһилиэккэ марафон ыытылынна. Марафону киирии тылынан А.П. Атласов аста. Оттон кырдьаҕастар бэйэлэрин баҕа санааларын этэ-этэ, ким төһөнү кыайарынан харчынан биэрэн истилэр.

Бу күн нэһилиэк 8 ытык-мааны дьонун 70, 75, 80 саастарын туолбуттарынан эҕэрдэлээтилэр. Юбилярдар оҕолоро, сиэннэрэ кэлэн эбэлэригэр, эһэлэригэр ырыа-тойук бэлэхтээтилэр. Ол кэнниттэн күргүөмүнэн кулууп фойетыгар мааны астаах остуоллары тула олорон, ырыа-тойук доҕуһуоллаах, истиҥ кэпсэтиилээх аһылык буолла. Мустубут дьон сааһырдыбыт диэбэккэ, араас викториналарга кытыннылар, таптал туһунан ырыаҕа күрэхтэһэн тэҥнээхтэрин булбатылар.

Дьэ, ити курдук үөрүү-көтүү аргыстаах түмсүү ортото мандатнай комиссия марафоҥҥа 50 тыһ. солк. киирбитин, өссө да дьон кэлэ туралларын, аны тэрилтэлэр биирдии күннээҕи хамнастара киириэхтээҕин истэн үөрүү өссө үрдээтэ. Чахчы да, «норуот күүһэ - көмүөл күүһэ» диэн махтанан, астынан тарҕастыбыт.

Елена НЕУСТРОЕВА,
общ. корреспондент

Улуу Кыайыы 65 сылынан

ФРОНТОВИК УЧУУТАЛЛАРЫМ

1943 с. 1 кылааска үөрэнэ киирбитим, онон сэрии саамай ыар сылларыгар үөрэммитим. Миигин маҥнайгы кылааска оскуола директора Сивцев Ефрем Степанович-Таллан Бүрэ кэргэнэ, нарын-намчы бэйэлээх, уһун суһуохтаах, талыы -талба дьүһүннээх Марфа Николаевна үөрэппитэ. Кэрэ сэбэрэтигэр дьүөрэлии кэрэ дууһалаах киһи этэ. Миигин тоҕо эрэ наһаа таптыыра, мин да кинини хаһан да умнубаппын.

Оччолорго Партизаҥҥа баар 7 кылаастаах оскуола 1 Хомустаах оскуолата дэнэрэ. 1 Хомустаах, Партизан, Никольскай, 2 Хомустаах, Үөдэй, Таастаах оҕолоро үөрэнэр этибит. Биһиги 7 км сири күн аайы сатыы хаамарбыт. Интернакка сэриигэ өлбүт буойуннар оҕолоро эбэтэр төгүрүк тулаайахтар эрэ ылыллаллара. Миигин 1948 с. аҕам өлбүтүгэр ылбыттара.

Оскуолабыт оччотооҕу самнархай балаҕан дьиэлэргэ холоотоххо, килэйэн-халайан улахана, сырдыга ыраахтан көстөн биһигини ыҥыра турар курдуга. Ол эрээри электричество суох буолан чүмэчи, кыраһыын лаампатынан сырдатан үөрэнэрбит. Кылаас аайы улахан баҕайы кирпииччэ оһохтор баар этилэр. Олору остуорас сарсыарда эрдэ оттон, турбатын сабан, оскуолабыт иһэ сып-сылаас буолара. Биһиги ыраахтан тоҥон кэлбит дьон хайдах эрэ үөрэ-чэпчии түһэрбит.

Сэрии ыар тыына биһиэхэ ас-таҥас тиийбэтинэн эрэ буолбакка, байыаннай бириэмэ ирдэбилэ кытаанахтык дьайара. Оҕо үөрэҕин кичэйбэтэ, дьиссипилиинэни кэһиитэ, туора-тосту быһыыта эппиэккэ тардыллара. Үөрэххэ ситиһии, көрсүө-сэмэй быһыы, ыытыллар үлэлэргэ актыыбынай кыттыы барыта кыайыы иһин дьулууру көрдөрөрө. Үөрэҕэр куһаҕан оҕо таҥнарааччы курдук көстөрө.

Сарсыарда аайы зарядка буолара, эт-хаан сайдыытыгар улахан суолта бэриллэрэ. Ону сэргэ оҕо иитиллиитигэр улахан суолталаах буолаллара өтөр-өтөр ыытыллар линейкалар. Онно фронт сонуннарын сэргэ, оскуолаҕа ыытыллар үлэлэр, ол үлэлэргэ кимнээх бастаабыттара, хаалан иһэллэрэ, ким туох буруйу оҥорбута барыта этиллэрэ. Ол курдук оскуола линейкатыгар сэрии хонуututтан директорбыт Ядрихинскай Георгий Осипович суруктарын Таллан Бүрэ ааҕарын үчүгэйдик өйдүүбүн. Бары чуумпуран туран истэрбит сэриигэ хабыр хапсыһыы буоларын, өлүү-сүтүү ыныргын өйдүүрбүт, түргэнник кыайыы буола охсуон баҕарарбыт.

Онтон сотору директорбыт сэриигэ контузия ылан, старшай лейтенант званиелаах, бойобуой мэтээллэрдээх төннөн кэлбитэ. Кэлээт директордаан барбыта, историяны үөрэтэрэ. Переменаларга оҕолор мээнэ мэниктээбэтиннэр диэн араас остуол оонньууларын: хабылыгы, хаамысканы, тырыыҥканы, быа тардыһыытын тэрийэрэ. Директор Ядрихинскай фронтовик быһыытынан кытаанах ирдэбиллээх, тугу эппитин толорторор, итэҕэстэргэ эйэлэспэт киһи этэ. Педагог быһыытынан наһаа муударай ньымалаах иитээччи буолара. Ол туһунан үөрэппит оҕото, Россия уонна Саха сирин үтүөлээх учуутала, Крупская аатынан мэтээллээх Анастасия Гаврильевна Ядрихинская бэйэтин ахтыытыгар суруйар.

Сэрии кэннинээҕи ыар сылларга Ядрихинскай болҕомтолоох сыһыанынан, дьаһалынан элбэх кыаммат-түгэммэт оҕо туһаммыта. Ол курдук интернат аһылыга биллэ тупсубута, тастан сылдьар кыаммат оҕолорго паек диэн 12 кг бурдугу бэрдэрэрэ, оскуола итии аһылыгар хааһы буһартарара. Онон элбэх оҕону ырыыттан-дьүдэйииттэн быыһаабыта. Мин эмиэ ити паегунан туһаммытым. Ону таһынан араас мероприятиеҕа сылдьан баран тахсан истэхпинэ, тутан ылан интернакка илдьэн аһатарын өйдүүбүн. Ол курдук үтүө, сайаҕас санаалаах этэ. Георгий Осипович кэргэнэ, оҕото суох этэ, тас көрүҥүнэн кытаанах курдук көстөрө, ол гынан баран ис дууһата наһаа аһыныгас, кыра кылаас оҕолорун олус диэн таптыыра, дьээбэлиир, оонньоһор этэ. Биирдэ мин уруокка хойутаан кэлбитим 7 км ыраахтан, этэрбэһим тиҥилэҕэ көтүллэн хаар киирэн икки тиҥилэҕим үлүйэн хабах курдук үллэн тахсан, атаҕым төбөтүнэн үктэнэн киирбитим, Георгий Осипович ааҥҥа бу турар эбит, «хайа, атаҕыҥ туох буолла» диэн ыйыта оҕуста уонна этэрбэспин устан көрдө, «атаҕыҥ үлүйбүт» диэн баран, көтөҕөн ылан остуорастар дьиэлэригэр киллэрэн ороҥҥо сытыаран баран, бэйэтэ фельдшергэ барбыта, фельдшер кэлэн эмтээн-томтоон бэрэбиэркэлээбитэ, бу ыалга икки хоммутум. Онтон дьонум атынан кэлэн ылбыттара. 1953 с. педучилищеҕа үөрэнэ сылдьан Георгий Осипович оройуонҥа оскуола интернатыгар үлэлиирин истэммин кыһыҥҥы уһун сынньалаҥҥа бара сылдьыбытым. Интернакка киирэн Георгий Осипович ханна баарый диэн ыйыппытым, онуоха «Макаренко» мунньахха барда диэбиттэрэ. Ол курдук өлүөр диэри көрсүбэтэхпит. Интернат оҕолоро олус убаастыыр уонна таптыыр учууталлара эбит этэ. Георгий Осипович кэлээтин кытта аспыт-таҥаспыт, бэрээдэкпит олус диэн тубуста диэн кэпсииллэрин иһиттим. Онон мин Георгий Осиповичка кыра оҕо сааһым махтала 70 сааспар дылы дууһабар, төбөбөр иҥэн, үйэ-саас тухары махтана саныыбын.

Саамай хомолтолооҕо диэн, суостаах сэрии толоонуттан тыыннаах кэлэн баран эйэлээх олоххо биһигини, үөрэтэр оҕолорун үөрдээри оһолго түбэһэн былаҕайга былдьана сыһан, элбэх эрэйи көрөн, эпэрээссийэлэнэн, илиитин-атаҕын тарбахтара быһыллан, биһиэхэ директордаабат буолбута. Ол манньык этэ. Оччоҕо оскуолатааҕар буолуох, нэһилиэк, холкуос да массыыната суох этилэр. Биһиги оскуолабытыгар биир хара элэмэс айаас ат баара, ону Суздалов учууталлыын айааһаан оскуола тула сүүрдэллэрин өйдүүбүн. Саҥа дьыл эрэ иннигэр томороон тымныы түһэн турдаҕына, директорбыт линейкаҕа: «Оройуоҥҥа елка оонньуура ыла уонна военкоматтан аптамаат саа уларса барар буоллум»,- диэбитэ. Онтон сотору Георгий Осипович оһолломмут, ат сыарҕатыттан быраханан өр соһуллан бэргэһэтэ, үтүлүгэ, хаатыҥката уһуллан баран, тоҥон өлөөрү сытарын булан аҕалан балыыһаҕа укпуттар диэн сурах кэлбитэ. Оскуола завуһа Петров Василий Васильевич линейка аайы директорбыт туругун туһунан этэрин өйдүүбүн.

Оскуолабытыгар Ядрихинскай кэнниттэн эмиэ фронтовик Степанов Василий Иванович директорынан ананан кэлбитэ, кини бэрт наҕыл, сытыары сымнаҕас киһи этэ, географияны үөрэтэрэ. Биһигини саха тылыгар эмиэ фронтовик учуутал Алексей Иванович Слепцов үөрэппитэ. Кини туһунан кылааспыт салайааччыта Матрена Ивановна Бурнашева сэриигэ буолбут бэрт дьулаан түбэлтэни кэпсээбитэ: биирдэ түүҥҥү харанҕаҕа ньиэмэстэри кытта илии илиинэн киирсии буолбут. Алексей Ивановиһы баттыы сытан муомахтаан эрэр ньиэмэстэн кини ханнык эрэ түгэҥҥэ төлө көтөн өстөөх үрдүгэр буола түһээт, ньиэмэс икки илиитин хам тута сытан, тугу да гынар кыаҕа суох буолан, тииһинэн хабарҕатын хадьырыйан өлөрбүт. Онон учууталгыт наһаа ньиэрбинэй буолбут, эһиги кини уруогар мэниктээбэт, кинини кичэйэн истэр буолуҥ диэбитэ.

Сэрии сылларыгар оскуолаҕа ураты былаастаах киһинэн военрук буолара. Ол сылларга сэрииттэн арааннны буолан кэлбит Жирков Семен Петрович военругунан үлэлээбитэ. Кини үрдүкү кылаас оҕолоругар уонна нэһилиэнньэҕэ барытыгар байыаннай үөрэҕи ыытара: сүүрдэр, сыыллалар, сыал ыттарар, граната быраахтарар этэ.

Жирков кэнниттэн кэлбит фронтовик учуутал Суздалов Иван Петрович физруктаабыт кэмигэр биһигини гимнастиканан, чэпчэки атлетиканан, хайыһарынан дьарыктыыра. Хайыһар атыыга суох буолан уус дьоннорунан оҥорторорo, онтон атын тэриллэри бэйэтэ оҥороро.

Суздалов И.П. кэлин Хамаҕаттаҕа үлэлии олорон өлбүтүгэр Колесов Миша, Винокуров Ваня уонна мин буолан оскуолабыт аатыттан веногу илдьибиппитин өйдүүбүн.

Миигин кыра кылаастарга үөрэппит, көбүс-көнө, дьиҥнээх байыаннай выправкалаах, ис-иһиттэн бэрт чэбэр Колпашников Касьян Яковлевич эмиэ фронтовик учуутал этэ. Кини кэлин оройуоҥҥа комсомол сэкирэтээрэ буолан олордоҕуна, биһиги Кривошапкин И.З., Алексеев Д.Ф., Эверстов М.Г., мин о.д.а. буоламмыт кэлбиппитигэр оҕолорун курдук үөрэ көрсүбүтэ, комсомол билиэтин туттарбыта, истиҥник эҕэрдэлээбитэ, алҕаабыта.

Аҕа дойду сэриититтэн тыыннаах эргиллибит учууталларбыт барахсаттар өлөр өлүүнү көрбүт дьон буолан олоҕу ордук сыаналыыллара, оҕону таптыыллара, ис дууһаларыттан кыһанан үлэлииллэрэ. Ол иһин бүгүн мин кинилэр үйэлэргэ өлбөөдүйбэт сырдык ааттарын ааттаан кэриэстээн ааһары ытык иэһим курдук саныыбын.

С.С. КОЛЕСОВ,
РСФСР үөрэҕириитин туйгуна, тыыл ветерана, 1 Хомустаах

Оҕуруотчуттарга сүбэлэр

КЫҺЫҤҤЫГА АС ХАҺААНАБЫТ

PDF Compressor Free Version

Кыһыҥҥы аһы хаһаанарга ыйхаландаарын туһанабыт.

Алтынньыга оҕуруот аһыттан араас салаатары бу күннэргэ бэлэмниибит: 13, 14, 21, 22, 23, 24.

Сэтинньигэ оҕуруот аһыттан бу күннэргэ астыыбыт: 9, 10, 17, 18, 19. Хаппыыста туһанар күннэрэ: 10, 11. Хаппыыстаны эр киһи күҥҥэр туһуубут: бэнидиэнньик, оптуорунньук, чэппиэр.

ЯБЛОКОЛААХ СҮБҮӨКҮЛЭ

Састааба: 1,5 кг сүбүөкүлэ, 1,5 кг яблоко, 1,2 л яблочнай сок, 1/2 ыстакаан саахар, 1 ост. ньуоска туус.

Кыра сүбүөкүлэни сууйан баран туоһа суох ууга буһаран ылабыт, сойутан, хахтаан баран өлүүскэнэн быстальыыбыт. Яблочнай сокка яблоконы 3 мүн. оргутан ылабыт. Баанҕаҕа сүбүөкүлэни, яблоконы араҥалаан кутабыт, оргуйбут яблочнай согу баанҕаларга кутан биэрэбит, яблоконы өлүүскэнэн быһыллар.

ХАППЫЫСТА САЛААТА

Састааба: 3 кг хаппыыста, 1 кг моркуоп, 1 кг луук, 500 г минньигэс биэрэс, 2 ыст. мас арыыта, 1/2 ыст. саахар, 1 ост. ньуоска туус.

Хаппыыстаны соломкалыы, моркуобу төгүрүк гына кырбанар, минньигэс биэрэһи соломкалыы быһыллар. Мас арыытын, тууһу, саахары, уксууһу тэптэрэн ылан баран, оҕуруот аһын үрдүгэр кутан баран булкуйан ылабыт уонна 10 мүн. буһаран ылабыт. Салаат буһан тахсарын саҕана 1 ч. нь. кыһыл молотай биэрэс кутуллар, биэрэһи бэйэҕит сөбүлүүргүтүнэн кутаҕыт.

СОЛЯНКА

Састааба: 2 кг хаппыыста, 1 кг моркуоп, 1 кг эриэппэ луук, 250 г мас арыыта, 1,5 л уу, 1 ост. нь. уксуус 9 %-наах.

Хаппыыстаны, моркуобу соломкалыы, луугу кыра гына быһабыт. Луугу, моркуобу, арыыга буһаран ылабыт, хаппыыстаны 1,5 л ууга кутан баран, 20 мүн. буһаран ылабыт, оҕуруот аһын барытын кутан баран 30 мүн. буһарабыт, уксууһу кутан өссө 10 мүн. буһаран ылабыт. Бэлэм иһиттэргэ кутабыт.

ОҔУРСУ ИКРАТА

Састааба: 1 кг сиппит, саһарбыт оҕурсу, 200 г эриэппэ луук, 300 г моркуоп, 2 уст. минньигэс биэрэс, 0,5 кг помидор, мас арыыта.

Оҕурсуну хахтыыбыт, теркалыыбыт, моркуобу эмиэ теркаланар, помидору мясорубкаҕа эрийэбит, минньигэс биэрэһи кыра кубигынан быһыллар. Мас арыытыгар луугу, моркуобу ыһаарылыыбыт, атын оҕуруот аһын барытын кутан баран 30 мүн. буһаран ылабыт.

ХАППЫЫСТА САЛААТА

Састааба: 1 улахан хаппыыста - 2 кг, 4 уст. чеснок өлүүскэтэ, 2 уст. моркуоп, 1 уст. сүбүөкүлэ.

Маринад: 1 ыст. уу, 1/2 ыст. саахар, 1/2 ыст. мас арыыта, 1/2 ыст. 6 %-наах уксуус, 1 ост. нь. туус.

Хаппыыстаны сууйан баран, соломкалыы кырбанар, моркуобу, сүбүөкүлэни теркалыыбыт, чеснок кыра гына быһыллар. Маринады бэлэмниибит. Оргуйа турар ууга саахары, мас арыытын, тууһу, уксууһу кутабыт. Бэлэм маринады хаппыыста састаабыгар кыратык сойутан кутабыт. Хаппыыста 4 чаас устата турар, сиигэ бэлэм буолар.

КАБАЧОК САЛААТА

Састааба: 1 кг кабачок, 1 кг оҕурсу, 2 төбө чеснок, 100 г укроп, 1/2 ыст. мас арыыта, 5 уст. помидор, 3 уст. моркуоп, 2 уст. эриэппэ луук, 1 ост. нь. саахар, 2 ост. нь. туус.

Кабачоктары кубигынан быһыллар, оҕурсуну өлүүскэнэн кыратык тууһуубут. Кабачогу, оҕурсуну икки өттүнэн арыыга буһаран ылабыт. Ыраас баанҕаҕа түгэҕэр чеснок, укроп, лавровай лист, төгүрүк хара биэрэс уурабыт. Кабачогу оҕурсуну кытта араҥалаан угабыт. Приправатын бэлэмниибит, лууктаах моркуобу кыра арыыга буһаран ылабыт. Помидору, тууһу, саахары кутан баран 10 мүн. буһаран баран, бэлэм иһиттэргэ кутуллар.

КЫҺЫҤҤЫ БОРЩ

Састааба: 2 кг хаппыыста, 1,5 кг сүбүөкүлэ, 1 кг помидор, 750 г моркуоп, 600 г эриэппэ луук, 300 г уу, 2 ост. нь. туус, 3 ост. нь. саахар, мас арыыта 250 г, уксуус 9 %-нээх 100 г.

Оҕуруот аһын барытын бэйэҕит сөбүлүүргүтүнэн быһаҕыт, уксууһу сөбүлээбэт дьон кутумуоххутун сөп, оҕуруот аһа оргуйбутуттан ааҕан, 30 мүн. буһарыллар.

«ЗАКУСКА ЧИЛИ»

Састааба: 2,5 кг помидор, 1 кг моркуоп, 1 ыст. саахар, 3 ч. нь. туус, 1 ыст. мас арыыта, 1 ост. нь. молотай кыһыл биэрэс, 1 ч. нь. 70 %-наах уксуус, 200 г чеснок.

Помидору кыра гына өлүүскэнэн быһыллар, моркуоп теркаланар. Оҕуруот аһа буккуллар, 1 чаас устата буһар. Буһан тахсарын саҕана чесногу, уксууһу кутуллар. Бэлэм баанҕаларга кутабыт, молотай биэрэһи бэйэҕит сөбүлүүргүтүнэн кутаҕыт.

ХАППЫЫСТА САЛААТА

Састааба: 5 кг хаппыыста, 1 кг моркуоп, 1 кг помидор, 1 кг эриэппэ луук, 1 кг минньигэс биэрэс, 1 кг аһыы яблоко, 4 ост. нь. туус, 250-350 г саахар, 0,5 л оргуйбут тымныы уу, 250 г-0,5 л мас арыыта, 2 ост. нь. 9 %-наах уксуус.

Хаппыыста соломкалыы быһыллар, моркуоп теркаланар, помидор өлүүскэнэн быһыллар, луугу аҥаардыыбыт, быһабыт, минньигэс биэрэһи соломкалыы быһабыт, яблоконы улахан теркаҕа быһабыт. Оргуйбут тымныы ууга мас арыытын уонна уксууһу кутабыт. Оҕуруот аһын барытын кутабыт, булкуйабыт уонна 1 чаас туруоран баран иһиттэргэ кутан баран таһаарабыт.

МОРКУОП ИКРАТА

Састааба: 500 г эриэппэ луук, 1 кг моркуоп, 1 ыст. томатнай паста, 1 ыст. уу, 1 ыст. мас арыыта, 3 уст. чеснок өлүүскэтэ, 5 уст. лавровай лист, тууһу, биэрэһи бэйэҕит сөбүлүүргүтүнэн кутаҕыт.

1 ыст. ууга томатнай пастаны, эриэппэ луугу, мас арыытын, моркуобу кыра уокка тэптэрэн ылабыт, чесногу, лавровайы кутан баран 10 мүн. буһаран ылабыт.

СҮБҮӨКҮЛЭ ИКРАТА

Састааба: 1 кг кабачок, 1 кг моркуоп, 1 кг сүбүөкүлэ, 1 кг помидор эбэтэр 0,5 л томатнай паста, 250 г мас арыыта, 0,5 нь. молотай биэрэс.

Оҕуруот аһын барытын мясорубкалыыбыт. 1-2 чаас устата буһарабыт, бэлэм иһиттэргэ кутабыт.

Л.П. РЕШЕТНИКОВА

Оҕону иитии — барыбыт дьыалабыт

БЭЙЭМ АЛҔАҺЫМ ЭБИТ

Гошалаах Маня ийэлэрэ Өрүүнэ почта таһааччынан үлэлиир. Ол күн Өрүүнэ ордук элбэх хаһыат кэлбитин барытын тарҕатан баран, дьиэтигэр киэһэлик кэлэн аһын бэлэмнээтэ. Гошалаах Маня хосторугар бааллара быһыылаах. Аҕалара үлэтиттэн эмиэ хойутуу соҕус кэлбитэ. Өрүүнэ киэһэ аһылык кэнниттэн, күнү быһа түбүгүрэн төһө да сылайдар, синньиир ынаҕын көрөөрү, ыксалынан хотоҥҥо тахсаары турдаҕына, иккискэ үөрэнэр Гошата соруктаах аҕайдык кэлэн ыйытар: «Ийээ, эн иллэҥ кэмҥэр тугу гынаргын ордук сөбүлүүгүн?» Онуоха ийэтэ: «Оо, дьэ, иллэҥим буоллар, атахпын өрө тэбэн баран, дьыбаанҥа тиэрэ түһэн сытан телевизор көрүөм этэ», - диэт хотонугар тахсар.

Күннээҕи түбүк күнтэн-күн ол курдук аһан иһэр. Ийэлэр күннэригэр Гоша ийэтигэр кылаас чаһыгар кэлэргэ ыҥырыы сурук биэрэр. Өрүүнэ оҥостон кылаас чаһыгар тиийэр. Оҕолор ийэлэрэ үксүлэрэ кэлбиттэр эбит. Оҕолор ийэлэрин туһунан суруйан, уруһуйдаан, хаһыат оҥорон кылаас истиэнэтин биир гына ыйаабыттарын төрөппүттэр бэркэ болҕойон көрө сылдьаллар. Өрүүнэ уолун суруйуутун көрдөөн булан аахпыта: «Ийэм иллэҥ кэмигэр атаҕын өрө тэбэн, дьыбаанҥа тиэрэ түһэ сытан телевизор көрөрүн сөбүлүүр»,- диэн суруйбут. Өрүүнэ атын оҕолор суруйууларын кэрийэн аахпыта, «ийэбит иллэҥ кэмигэр баайар, сорохтор иистэнэр, өссө сорохтор ийэбит биһиэхэ кинигэ ааҕар эҥин диэбиттэр. Өрүүнэ уолугар кыһыйдар да, дьон ортотугар мөҕөрүттэн туттунан киэһээҥҥигэ хаһаанна. Оннук кыыһыра турдаҕына Гоша учуутала Анна Ивановна кэлэн: «Ирина Егоровна, эн уолгун Гошаны кытта аанньа кэпсэппэт эбиккин, ол иһин оҕоҥ эн үлэҕин билбэт буолан маннык суруйар. Чэ, билигин атын ийэлэр кэпсииллэрин истээр», - диэтэ.

Төһө да үлэлээх ийэлэр син быыс буолан оҕолорун кытта кинигэ ааҕалларын, сээкэйгэ үөрэтэллэрин, уруоктарыгар көмөлөһөллөрүн кэпсээтилэр. Өрүүнэ кинилэр кэпсииллэрин истэн баран, оҕолорбун кытта киһилии кэпсэппитим да суох эбит диэн санаата. Кэпсэтэрбитин истэн, оҕолор ону-маны ыйытаары гыннахтарына аҕабыт: «Улахан дьон кэпсэтэллэригэр мэһэйдээмэҥ!»- диэн бардьыгынаан кэбиһээччи, оттон мин: «Айыкка, ону-маны ыйытымаҥ, дэлби сылайдым» - диэччибин. Ол иһин да оҕолорбут үксүн ыалларга сылдьар эбэтэр хосторугар бүгэн хаалар буолбуттар.

Өрүүнэ итинтэн сиэттэрэн, оҕото итинник суруйбутугар бэйэм алҕаһым эбит диэн өйдөөтө.

Т. КУЛИЧКИНА - ДЕДЮКИНА

Спорт -дьулуур, спорт - тулуур

СПОРТИҤГ БАСТЫҤҤАРА

Сахабыт сирин дьонноро, бары өбүгэ саҕаттан булгаан-алгаан бэйэлэрин иитгинэн олорбуттара. Бэргэн ытааччыларынан сахалар былыр даҕаны, билигин даҕаны аатыраллар.

Алтынньы саҥатыгар Санников аартыгар сыал ытар сиргэ «Алмазкредитсервис» бириинигэр спортиҥҥа биирдиилээн уонна хамааннан бастыыр иһин күрэхтэһии буолан ааста. Барыта сэттэ

хамааңда кыттыыны ылла.

Биирдиилээн күрэхтэһиигэ быйыл оҕолор кытыннылар. 10 очкоттан 9 очкону хомуйан, Партизан орто оскуолатын 11 кылааһын үөрэнээччитэ Гоша Садовников бастакы миэстэҕэ тахсан колиматорнай прицелынан наҕараадаланна, итиэннэ Нам улууһун оҕолорго бастакы чемпиона буолла. 2-с миэстэ Попов Стас ылан биноклунан, 3-с миэстэҕэ Модуттан Дьяконов Саша тиксэн фонаригынан наҕараадаланнылар.

Ветеран спортсменнар ортолоругар «МВД» хамаандатыттан Иван Протопопов уонна Василий Сыроватскай (Модут) 7-лии очкону ыланнар, кыайыылааҕы эбии ытыы быһаарда. Манна Иван Протопопов кыайан, чемпион үрдүк ааттанна уонна колиматорнай прицел ылла. Иккис миэстэ, билигин даҕаны кыраҕы харахтааҕын, кытаанах илиилээҕин көрдөрөн, саамай кырдьаҕас кыттааччы Василий Сыроватскай буолла. Үһүс миэстэни улуус биир бастыҥ ытааччыта Прокопий Петухов ылла.

Эр дьоннорго бастакы миэстэни «Бэргэн» хамаандаттан Михаил Кириллин 10 очкону хомуйан эрэллээхтик ылла уонна эмиэ колиматорнай прицелынан наҕараадаланна. 2-с миэстэҕэ 8 очкону ылан Семен Заболоцкай («МВД»), 3-с миэстэни 7 очколаах Борис Гаврильев («Нэлэгэр») тигистилэр.

Хамааңданан түмүккэ, бастакы миэстэни 22 очколаах «Бэргэн» хамааңда ылла. 2-с миэстэ 20 очколаах «МВД» уонна 3-с бочуоттаах миэстэни инники эрэлэрбит «Юниордар» хамаандалара 18 очколаах таҕыстылар. Бары хамааңда кыттааччыларыгар сыаналаах бириистэр туттарылыннылар. Кыайыылаах хамааңда көһө сылдьар кубогынан наҕараадаланна.

Күрэхтэһии абсолютнай кыайыылааҕынан «Бэргэн» хамаандаттан кыттыбыт Михаил Кириллин буолан сыаналаах булт быһаҕын хаһаайынынан буолла.

Спортсменнар бу күрэхтэһиини тэрийбит, нэһилиэнньэ барыта наадыйар «Алмазкредитсервис» тэрилтэ салайааччытыгар Виталий Викторович Захаровка махталларын тиэрдэллэр уонна инникитин даҕаны маннык күрэхтэһииләри тэрийэ тураллыгар баҕараллар.

Мария САВВИНОВА

Дуобат — мындыр оонньуу

УТУМ САЛҔАНАР

Дуобатчыттар маастарыстыбалара үрдүүрүгэр олук уурар сыаллаах-соруктаах республика дуобакка фестивала күһүн аайы алтынньы ыйга үрдүк таһымнаахтык Дьокуускай куоракка ыытыллар. Бу күрэхтэһии интэриэһинэйэ — оҕолуун-оҕонньордуун, кыыстыын-уоллуун бары бииргэ оонньууллар. Түмүк саастарынан эр дьоҥҥо, дьахталларга, оҕолорго, ветераннарга тус-туһунан тахсар.

Маннык фестивалларга, куруутун киирэн кыттар 1 Хомустаах нэһилиэгин олохтоохоруттан биирдэстэрэ иккиэн тэҥ аттаах (тезкалар) — эһэлээх сиэн Михаил Гаврильевич Посельскайдары билиһиннэриэхпин баҕарабын. Сэттэ сиэн тапталлаах эһээтэ Михаил Гаврильевич («Силис» б/х сал.), спорт ветерана, «Түһүлгэ» дуобат кулуубун күрэхтэһиилэрин сүрүн тэрийсээччитэ, судьуйата, бэйэтин бириэмэтигэр улуус биир күүстээх дуобатчыта. Кыра сиэн уол Миша 1999 с. 1 Хомустаахха төрөөбүтэ, биэс саастааҕыттан дуобакка оонньуу үөрэммитэ. 2009 сылтан дуобакка маастарга кандидат, кыра саастаах оҕолорго республика, Россия чемпиона.

Бэйэм бэлиэтээн, тэҥнээн көрөрбүнэн, дуобакка дьарыктанар оҕолор 9-10 саастарыгар дылы республика, Россия үрдүнэн оонньуур таһымнара тэҥ. Бу ыытыллар күрэхтэһиилэргэ ханнык баҕарар оҕо (спортсмен) бастыан, миэстэлэһиэн сөп. Онтон кэнники сылларга оҕо сайдыыта тренертэн быһаччы тутулуктанар. Ким хайдах эбии методикатынан, ханнык усулуобуйаҕа үөрэтэриттэн оҕо оонньуур таһыма улаатан сайдан тахсар. Мишаны быйыл Дьокуускай куорат 31 N-дээх оскуолатыгар бэһис кылааска, ДЮСШ-5 дуобакка үөрэттэрэ киллэрдибит. Кыра уолбут Миша СР, РФ үтүөлээх тренердэрэ, республика старшай тренерэ Александр Гаврильевич Азаров уонна Мария Никитична Бырдыннырова салалталарынан дуобат спордун киэҥ аартыгын дабайыа. Миша : «ДЮСШ-5 интернатыгар хоспутугар иккилии буолан олоробут. Аһылыкпыт үчүгэй. Оскуолам чугас. Үөрэхпэр, дьарыкпар кыһаллыам», — диэн үөрүүтүн үллэстэр. Бу оскуолаҕа 1 Хомустаахтан Россия, Европа чемпионката Ньургуйаана Азарова 9-с кылааска үөрэнэ сылдьар. Бу оскуоланы ситиһиилээхтик үөрэнэн бүтэрэн 1 Хомустаахтан Россия, Европа, аан дойду чемпионката Сайыына Попова Санкт-Петербург куорат үрдүк үөрэҕэр киирдэ.

Баай үтүө үгэстэрдээх 1 Хомустаах нэһилиэгин спортсменнарыттан утум салҕанан барар.

И.И. ЛАВРЕНТЬЕВ
1 Хомустаах

PDF Compressor Free Version

ИҺИИРЭХ ТЫЛЛААР

Биһиги күндүттэн күндү киһибит — аҕабыт, эһээбит, хос эһээбит **ИГНАТЬЕВ ИВАН ДМИТРИЕВИЧ** алтынньы 21 күнүгэр 75 сааһын туолар.

Аҕабыт 1935 сыллаахха Куһаҕан Ыал нэһилиэгэр колхозтаах дьиэ кэргэҥҥэ төрөөбүтэ. Алта сааһын туолуута ийэтэ Пелагея Прокопьевна ыалдьан өлбүтэ. Онтон аҕата Игнатьев Дмитрий Гаврильевич Аҕа дойду Улуу сэриитин толоонуттан эргиллибэтэҕэ. Бииргэ төрөөбүтэ суох төгүрүк тулаайах хаалан, эһээтигэр иитиллибитэ. 1942-1945 сс. сэрии ыар сылларыгар аҕабыт улахан дьону кытта тэҥҥэ «Карл Маркс аатынан колхозка сааһын бурдук ыһыытыгар, сайынын от үлэтигэр ат, оҕус сиэтээччинэн, бугул түгэҕин харбааччынан үлэлээбитэ. Онтон 1944 с. оскуолаҕа үөрэммэккэ эрэ, колхозка ыһыыга, окко, оҕуруот араас үлэтигэр уонна кыһынын хотон харабылынан үлэлээбитэ. Үөрэҕин сэрии кэнниттэн салҕаабыта. Онтон үлэтин 1951 сылтан колхозка рабочайынан саҕалаабыта. 1958 с. олохтоох комсомол тэрилтэтин ыҥырыытынан «Уолаттар — фермаҕа» диэн бачыымы тутуһан, колхоһугар ыанньыксытынан үлэлии киирбитэ. Тулаайах, тулуурдаах, кыра эрдэҕиттэн хара үлэҕэ үөрүйэх буолан, үлэтин кыһамньылаахтык уонна ситиһиилээхтик үлэлээн барбыта. Сылын аайы ылыммыт сорудаҕын аһара толорон, элбэх Бочуоттаах грамотанан, Махтал суругунан, сыаналаах бэлэҕинэн наҕараадаламмыта, хас да сыллар усталарыгар «Совхоз чемпиона» бочуоттаах ааты ылбыта. «Соц. күрэхтэһии кыайыылааҕа», «X пятилетка ударнига», «XI пятилетка ударнига» знактардаах. Өр сыллаах таһаарыылаах үлэтэ ССРС ВДНХ-тын боруонса мэтээлинэн бэлиэтэммитэ. СССР Верховнай Советын, Саха АССР Верховнай Советын, ССКП обкомун, Саха АССР Министрдэрин Советын, Дьокуускайдааҕы профсоюз обкомун, ЫБСЛКС обкомун аатыттан Бочуоттаах грамоталардаах.

Күндү киһибитин — аҕабытын, эһээбитин, хос эһээбитин, үлэ, тыыл ветеранын, сэрии тулаайаҕын Игнатьев Иван Дмитриевиһы 75 сааскын туолбут ытыкмааны үбүлүөйгүнэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит! Биһиги Эн дьоһун олоххунан, үрдүк таһаарыылаах үлэҕинэн, сэмэй бэйэҕинэн киэн туттабыт, холобур оҥостобут!

Аппааныттан, Намтан, Павловскайтан, Ленскэйтэн, Оленегорскайтан, Новосибирскайтан оҕолоруҥ, кэргэниҥ, сиэннэриҥ, хос сиэннэриҥ уонна күтүөттэриҥ

Уважаемого **АФАНАСИЯ ХРИСТОФОРОВИЧА**, председателя Улусного Совета депутатов МО «Намский улус», сердечно поздравляем с 55-летним юбилеем!

Для нас Вы не только руководитель, обладающий столь редкими качествами, как бесконечное терпение, уважение к депутатам, примеру которого стараемся следовать и на работе, и в жизни. Мы искренне восхищаемся Вашим трудолюбием, интеллигентностью. От всей души желаем Вам крепкого здоровья, бодрости, благополучия в семье и успехов в работе.

Депутаты улуса

Күндүтүк саныыр ийэбитин, эбээбитин, таптыыр кэргэммин, эдьиийбитин **ЕВСЕЕВА ТАТЬЯНА ПЕТРОВНАНЫ** олоҕуҥ орто омурҕанынан, өрөгөйдөөх

үбүлүөйгүнэн, «Почетный работник общего образования РФ» аатын ылбыккынан итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит!

Эн холку майгыгынан, муударай мындыр өйгүнэн, үлэҕэ-хамнаска үтүө суобастаах сыһыаҥҥынан, олоххо дьулуургунан биһиэхэ өрүү холобур, тирэх, сүбэ буоларгар махтанабыт. Инникитин даҕаны эдэрдии эрчимнээх, үөрүү-көтүү үктэллээх, дьол-саргы тосхоллоох, толкуйдаабыккын тобула, санаабыккын сыргылыы сырыт! Баҕарабыт дьолу-саргыны, күндүттэн күндүнү, кэрэттэн кэрэни, саха алмааһыныы кытаанах доруобуйаны, үлэҕэр үрдүк ситиһиилэри, куруутун эдэрдии эрчимнээх, күлэ-үөрэ, хомойор диэни билбэккэ, туохтан да иҥнибэккэ, дьоллоох уһун үйэлээх буол диэн алгыспытын аныыбыт!

Эҕэрдэни кытта кэргэниҥ, оҕолоруҥ уонна бары чугас дьонуҥ

Истиҥник саныыр доҕорбутун-атаспытын, үөрэнээччибитин **ПЕТР АФАНАСЬЕВИЧ ЕГОРОВЫ**, «Эҥсиэли» хаһыат печатнигын, өр сылларга идэтийэн туран баһылаабыт үлэҥ үрдүктүк сыаналанан, Саха республикатын «Бэчээтин туйгуна» аат иҥэриллибитинэн ис сүрэхтэн эҕэрдэлиибит, үөрүүгүн тэҥҥэ үллэстэбит. Үчүгэй үлэһитиҥ, доҕотторгор бэриниилээҕиҥ иһин киэн туттабыт, астынабыт. Доруобай буол!

Доҕотторуҥ — 1978 с. «А» кылаас, учууталларыҥ А.И. Захарова, Е.И. Рыкунова

Коллектив Намского педагогического колледжа сердечно поздравляет своих коллег, получивших награды за плодотворную работу в системе образования, успехи в воспитании и обучении будущих учителей республики:

Грант Президента РС(Я) — 50000 руб.:

ЖИРКОВА НЮРГУСТАНА МИХАЙЛОВИЧА — заместителя директора по воспитательной работе, победителя конкурса лучших педагогических работников образовательных учреждений, с получением Гранта Президента РС(Я); **РОМАНОВУ ДАРЬЮ МИХАЙЛОВНУ** — заведующую отделением «Изобразительное искусство и черчение», с награждением нагрудным знаком «Почетный работник общего образования Российской Федерации»; **СТЕПАНОВУ ТАТЬЯНУ ВАСИЛЬЕВНУ** — преподавателя черчения и методики преподавания черчения, с награждением нагрудным знаком «Учитель учителей РС(Я)»; **ЛУКИНУ ЛИДИЮ КОНСТАНТИНОВНУ** — заведующую заочным отделением, с награждением нагрудным знаком «Отличник образования РС(Я)»; **ПЕТРОВА РОМАНА ХРИСТОФОРОВИЧА** — преподавателя ювелирного дела, с награждением нагрудным знаком «Отличник образования РС(Я)»; **МУКСУНОВА АВКСЕНТИЯ ПРОКОПЬЕВИЧА** — преподавателя информационных технологий, с награждением нагрудным знаком «Надежда Якутии»; **КОРЯКИНУ ЛЕНУ ИВАНОВНУ** — преподавателя дисциплин изобразительного искусства, с награждением Почетной грамотой Министерства образования РС(Я); **ПАВЛОВУ ТУЙАРУ ВАЛЕРЬЕВНУ** — преподавателя технологии швейного производства. с награждением Почетной грамотой Министерства образования РС(Я); **ЖИРКОВУ АННУ НИКОЛАЕВНУ** — преподавателя дисциплин изобразительного искусства, с награждением Почетной грамотой Министерства образования РС(Я); **СЕМЕНОВУ МИРОЛЮБУ ИВАНОВНУ** — преподавателя информационных технологий, с награждением Почетной грамотой Министерства образования РС(Я); **АМБРОСЬЕВУ СВЕТЛАНУ МАКАРОВНУ** — преподавателя основ экономики, с награждением Благодарственным письмом Министерства образования РС(Я); **КОЛЕСОВА СЕРГЕЯ НИКОЛАЕВИЧА** — преподавателя дисциплин изобразительного искусства, с награждением Благодарственным письмом Министерства образования РС(Я); **ЛЕОНТЬЕВУ ИРАИДУ ВЛАДИМИРОВНУ** — преподавателя дисциплин изобразительного искусства, с награждением Благодарственным письмом Министерства образования РС(Я); **СЫСОЛЯТИНУ РОЗУ НИКОЛАЕВНУ** — преподавателя английского языка, с награждением Благодарственным письмом Министерства образования РС(Я); **СОЛОВЬЕВУ ДАРЬЮ ЛАВРИЧНУ** — преподавателя дисциплин изобразительного искусства, с награждением Благодарственным письмом Министерства образования РС(Я); **ТАВАКАЛОВУ ЛАРИСУ ЕФИМОВНУ** — преподавателя дисциплин изобразительного искусства, с награждением Благодарственным письмом Министерства образования РС(Я).

Ваши награды — признание ваших заслуг в учебно-методической, воспитательной, научной работе. Желаем Вам, дорогие наши коллеги, дальнейших успехов в работе, достижения намеченных целей, новых идей и проектов! Доброго здоровья, семейного счастья, материального благополучия, неиссякаемой энергии и благодарных студентов!

БИЛЛЭРИИЛЭР РЕКЛАМА

Продаем 2-хкомн. ч/б квартиру в г. Якутске (вода, железн. дверь, р-н Строительного рынка, рядом остановка, очень теплая) — 780 тыс. руб., возможен расчет «материнским капиталом».

Земельный участок в центре с. Намцы.

А/м ЗИЛ-131, теплый кунг, новый, б/п, рассмотрим варианты обмена.

Тел. 89243666939, 89243666946

Сдается частный дом в центре.

Тел. 89243663597

Продаю брус на 16 дл. 6-8 м. 16 шт., лафет на 16-18, 30 шт. 8 м.

Тел. 89248783394

Продается 3-хкомн. квартира в 4-хквартирном арболитовом доме (2-й этаж, теплая, ухоженная, огород, теплица, хотон, летний гараж).

Тел. 89247623669, 42-6-93

Продаю а/м «Волга», газ, 2002 г. вып. в хорошем состоянии (люк, литье, цв. белый) — 100 т.р. Торг. Жеребенок — 35 т.р.

Тел. 89142303099, 89142878874, 89243692393, 42-8-51 (звонить после 18.00 ч.)

Продаю а/м УАЗ 8-местный, 2006 г. вып., газ+бензин за 250 т.р. без торга.

Тел. 41-9-58

ООО «Намскому комбикормовому заводу» требуются рабочие.

Тел. 42-7-35 или по адресу: с. Намцы, ул. Чернышевского, 36

Продаю унты женские (разм. 36,5), унты детские на ребенка до 2-х лет..

Тел. 89142355771, 89248716785

7 уст. тиит уһун акылаат маһын атыылыыбын.

Тел. 89248689091

Продается электрическая лебедка (4,5 т).

Тел. 89142383356

Такси «АлмаZ»
по селу и улусу
4 3 - 2 - 4 3
89841174289, 89248676068
Предъявителю данного купона
СКИДКА — 20 рублей

САҤА САХАЛЫЫ КИИНЭ «КӨҤҮЛ БООТУРДАР» ГРАФИГА

Режиссер Дмитрий Шадрин

«Алаһа» СК, Аппааны

«Дьэргэлгэн» СДК, Кыһыл Дэриэбинэ — 25.10.2010 с.

Граф Биэрэгэ МКЦ — 21.10.2010 с.

«Айылгы» Бөтүҥнээҕи СДК

«Саҕах» Түбэтээҕи КСК — 22.10.2010 с.

«Түһүлгэ» Хамаҕаттатааҕы СК — 24.10.2010 с.

Никольскайдааҕы СДК — 30.10.2010 с.

Партизаннааҕы КДУ

«Сарыал» Үөдэйдээҕи СДК — 30.10.2010 с.

Таастаахтааҕы СДК — 27.10.2010 с.

Искратааҕы СДК — 27.10.2010 с.

«Эйгэ» Салбаҥнааҕы СДК — 28.10.2010 с.

Билиэт сыаната: улахан дьоҥҥо — 100 солк., оҕолорго — 50 солк.

Күндүтүк, истиҥник саныыр, убаастыыр, таптыыр кэргэним, ийэбит, ийэ кынныбыт, эбээбит, Хамаҕатта нэһилиэгин олохтооҕо

МАКСИМОВА Елена Николаевна

соһуччу ыарахан ыарыыттан 59 сааһыгар олохтон туораабытын бары билэр дьонугар, аймахтарыгар, дьүөгэлэригэр дириҥник курутуйан туран иһитиннэрэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, күтүөттэрэ, сиэннэрэ

Күндү бииргэ үөрэммит дьүөгэлэрбитигэр Ленаҕа, Машаҕа уонна кинилэр аймахтарыгар саамай чугас киһилэрэ — ийэлэрэ, эдьиийдэрэ, эбээлэрэ

МАКСИМОВА Елена Николаевна

күн сириттэн суох буолбутунан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Бииргэ үөрэммит оҕолоро 1998 с. выпуск

Убаастыыр ыалларбытыгар, аҕаларыгар Валерий Анатольевичка, оҕолоругар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар таптыыр кэргэнэ, ийэлэрэ, эбээлэрэ

МАКСИМОВА Елена Николаевна

ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит, аһыыгытын тэҥҥэ үллэстэбит.

Бурнашевтар, Васильевтар, Пестрякова А.А.

Убаастыыр дьоммутугар, Максимов Валерий Анатольевич дьиэ кэргэнигэр, күндү кэргэнэ, ийэлэрэ, эбээлэрэ

МАКСИМОВА Елена Николаевна

соһуччу ыарахан ыарыыттан өлөн олохтон тураабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Ольга Ивановна уонна кини оҕолоро, Хамаҕатта

Бииргэ үөскээбит үөлээннээхпитигэр Максимов Валерий Анатольевичка уонна кини оҕолоругар, сиэннэригэр таптыыр кэргэнэ, ийэлэрэ, эбээлэрэ

МАКСИМОВА Елена Николаевна

ыарахан ыарыыттан эмискэ олохтон тураабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Хамаҕатта, «Күбэй» түмсүү

Бииргэ үлэлиир табаарыспытыгар Максимов Валерий Анатольевичка тапталлаах кэргэнэ, ийэлэрэ, эбээлэрэ, Хамаҕатта нэһилиэгин кийиитэ

МАКСИМОВА Елена Николаевна

улахан ыарыыттан олохтон тураабытынан бары аймахтарыгар, дьиэ кэргэнигэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Хамаҕатта саха-француз лицейин коллектива

Убаастыыр доҕорбутугар Валерий Анатольевичка, оҕолоругар, сиэннэригэр тапталлаах кэргэнэ, ийэлэрэ, эбээлэрэ

МАКСИМОВА Елена Николаевна

ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит. Аһыыгытын тэҥҥэ үллэстэбит.

Аппааныттан Саввиннар, Семеновтар, Е. Павлова

Бииргэ үлэлиир коллегабытыгар Лена Валерьевнаҕа, аҕатыгар Валерий Анатольевичка, балтыгар Мария Валерьевнаҕа, уолугар Валерчикка ийэлэрэ, кэргэнэ, эбээтэ

МАКСИМОВА Елена Николаевна

ыарахан ыарыыттан өлөн туораабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит. Аһыыгытын тэҥҥэ үллэстэбит.

Аппааны детсадын коллектива

Улуустааҕы үөрэх управлениета,, профсоюз улуустааҕы комитета Хамаҕатта, Аппааны нэһилиэктэрин «Сарыал», «Хатыҥчаана», «Сандаара» оҕо садтарын иитээччилэригэр Олесова А.В., Максимова Е.В., Максимова М.В. тапталлаах ийэлэрэ, үлэ ветерана, Хамаҕатта олохтооҕо

МАКСИМОВА Елена Николаевна

ыарахаҥҥык ыалдьан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

Күндү кийииппитигэр Катяҕа, оҕолоругар, ийэтигэр Екатерина Потаповнаҕа, аймах дьонугар Саха республикатын норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Госсулууспа туйгуна, Саха республикатын правительствотын уонна Президент администрациятын дьыалаларыгар управлениетын начальнига

ТЕРЕХОВА Наталья Егоровна

соһуччу күн сириттэн барбытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Поповтар, Новиковтар, Неустроевтар, Сергеевтэр

Урут үлэлии сылдьыбыт Модут орто агрооскуолатын коллектива Саха республикатын норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Госсулууспа туйгуна, Саха республикатын правительствотын уонна Президент администрациятын дьыалаларыгар управлениетын начальнига

ТЕРЕХОВА Наталья Егоровна

ыарахан ыарыыттан олохтон тураабытынан ийэтигэр, кэргэнигэр, оҕолоругар, сиэннэригэр, чугас дьонугар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Извещаем о кончине после тяжелой, продолжительной болезни на 85-м году жизни нашей дорогой мамы, бабушки, прабабушки, ветерана педагогического труда, ветерана тыла

СЕДАЛИЩЕВОЙ Анны Федоровны,

последовавшей 17 октября 2010 года.

Дети, родственники, невестки, зятья

Выражаем глубокое соболезнование Надежде Всеволодовне Седалищевой, родным и близким в связи с кончиной любимой матери, бабушки, ветерана педагогического труда, отличника образования РФ, РС(Я)

СЕДАЛИЩЕВОЙ Анны Федоровны.

Сидорова А.И., Атласовы

Бииргэ үлэлиир коллегабытыга Седалищева Надежда Всеволодовнаҕа, кини бииргэ төрөөбүттэригэр, чугас аймахтарыгар, сиэннэригэр тапталлаах ийэлэрэ, эбээлэрэ, педагогическай үлэ, тыыл ветерана

СЕДАЛИЩЕВА Анна Федоровна

уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон тураабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Нам с. «Кэнчээри» детсад коллектива

Педагогическай үлэ, тыыл ветерана, улуус киинин оскуолаларыгар уһуннук үлэлээбит учуутал

СЕДАЛИЩЕВА Анна Федоровна

уһун ыарыыттан күн сириттэн барбытынан бокуонньук оҕолоругар, чугас дьоннорugar дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Улуус ветераннарын сэбиэтэ

Улуустааҕы үөрэх управлениета, профсоюз улуустааҕы комитета Нам с. 3 N-дээх «Кэнчээри» оҕо саадын иитээччи көмөлөһөөччүтүгэр Седалищева Н.В. тапталлаах ийэтэ, Нам 2 N-дээх орто оскуолатын учуутала, педагогическай үлэ ветерана

СЕДАЛИЩЕВА Анна Федоровна

уһуннук, ыарахаҥҥык ыалдьан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

«Модут нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, нэһилиэк сэбиэтэ, ветераннарын сэбиэтэ, тыыл, үлэ ветерана, Үлэ Кыһыл Знамята уордьан кавалера, Модут нэһилиэгин Ытык киһитэ

ШЕРГИН Василий Филиппович

уһун, ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн оҕолоругар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

«Сандаара» детсад коллектива үлэһиттэригэр Павлова Марфа Егоровнаҕа, Павлов Владимир Валерьевичка дьиэ кэргэттэригэр тапталлаах ийэлэрэ, эбээлэрэ

АВКСЕНТЬЕВА Александра Николаевна

ыалдьан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

2 N-дээх детсад «Оҕо сайдар киинэ» «Сандаара» коллектива

КЭРИЭСТЭБИЛ

Күндүтүк саныыр кэргэним, тапталлаах аҕабыт, истиҥ эһээбит Гаврильев Алексей Васильевич бу орто дойдуттан, биһиги кэккэбититтэн олус соһуччу барбыта алынньы 15 күнүгэр 40 хонугун туолбута. Төһө да итэҕэйбэтэхпит иһин, дьылҕа-хаан оҥоһуута оннук кытаанах быһыылаах, киниэхэ 44 эрэ сылы биэрбит.

Биһиги аҕабыт Үөдэй нэһилиэгэр 1966 сыллаахха кулун тутар 11 күнүгэр Гаврильевтар дьиэ кэргэттэригэр бастакы оҕонон күн сирин көрбүтэ. Аҕата эрдэ, 3 саастааҕар өлөн, ийэлэрэ үс оҕолоох соҕотох хаалбыта. Олгыйнан эһээлээх эбээлээх буолан, эһээтэ Зырянов Афанасий Афанасьевич, сэрии ветерана, өр сылларга сэбиэт председателинэн үлэлээбитэ, убайдарын, эдьиийдэрин көмөлөрүнэн, тапталларынан үөрэҕэр үчүгэй, общественнай олоххо өрүү актыыбынайдык кыттар, спортка сыстаҕас буола улааппыта. Кыра кылааска үөрэнэригэр үөрэҕэр туйгун этэ. Оскуолаҕа үөрэнэр кэмнэригэр араас олимпиадаларга, боксаҕа, күрэхтэһиилэргэ кыттара. Улууска ыытыллар химия олимпиадатыгар, балтынаан, быраатынаан үһүөн биир сыл бириистээх миэстэлэри ылбыттарын киэн туттан кэпсиирэ. Боксаҕа эмиэ араас таһымнаах күрэхтэһиилэргэ кыттара, ол гынан хараҕа мөлтөх буолан кэлин тохтообута.

Оскуолаҕа бииргэ үөрэниэхпититтэн билсэн, таптаһан 1987 с. ыал буолбуппут. 23 сыл бииргэ олорон, 4 оҕону төрөтөн, ньир-бааччы олорбуппут. Кыргыттарбыт оскуоланы бүтэрэн иккиэн студеннар. Улахан кыыс ХИФУ БГФ-гар 3-с курска, кыра кыыс Санкт-Петербурга үөрэнэр, уолаттарбыт 2-с, 3-с кылаастар. Былырыын уол оҕо сиэннэнэн, сиэн миньигэһин билэн бараахтаатаҕа. Сиэнин һаһаа таптыыра, наар күллэрэн, мэниктэтэн тахсара.

Биһиги аҕабыт улууска биир биллэр спортсмен. Мас тардыһыытынан, гиревой спордунан утумнаахтык дьарыктанара. Үлэлиир тэрилтэтин, нэһилиэгин, улууһун чиэһин араас таһымнаах күрэхтэһиилэргэ көмүскүүрэ, ол туоһутунан элбэх грамоталара, мэтээллэрэ хааллахтара. Биһиги, чугас дьоно, көрөн сөҕөр этибит: ким да күһэйбэт да турунан туран бириэмэ булан, ааҕан, суоттаан дьарыктанарын.

Туохха барытыгар дьоҕурдаах этэ: миньигэстик астыыра, кимнээҕэр да үчүгэйдик иистэнэрэ, уһанара, техникаҕа да сыстаҕас этэ. Бытаан гынан баран туппута-оҥорбута барыта лоп-бааччы буолара. Һаһаа элбэхтик ааҕара, билэрэ-көрөрө элбэҕэ, өйдүүрэ киһини сөхтөрөрө. Оҕолоро кини эппит тылыттан тахсыбат этилэр. Оҕолорун тустарыгар кыһаллан детсад, оскуола, нэһилиэк ыытар мероприятиеларыгар актыыбынайдык кыттара. Түөлбэтин чиэһин көмүскээн аҥардас быйыл ыытыллыбыт күрэхтэһиилэргэ: Кыайыы 65 сылыгар аналлаах сүүрүүгэ эстафетаҕа, «День семьи» спортивнай күрэххэ, «Нам» совхоз тэриллибитэ 50 сылыгар аналлаах ыһыах күн ыытыллыбыт дояркалар күрэхтэригэр кыттан бириистээх миэстэлэргэ тиксибиппит.

Үлэтигэр мэлдьи эппиэтинэстээх, хаһан да хойутаабат, оскуола котельнайыгар старшайынан үлэлээбитэ. Һаһаа өйдөөх киһи үөрэммэккэ хаалбытыттан биһиги хомойор этибит. Быйыл саас Намнааҕы ОДьКХ оонньоппут лотереятыгар массыына сүүйэн үөрдэ да этэ. Уолаттарбыт, сиэн тардыыта дэспиппит. Дьоннор атыылаан кэбиһиҥ диэбиттэрин истибэтэхпит… Олохпутугар саҥа сүүрээн кэлэн, былаан бөҕөтө буолбуппут, күүспүтүгэр күүс эбиллибитэ, сэниэбитигэр сэниэ эбиллибитэ. Наар үөрэ-көтө сылдьыбыппыт, ылсыбыт үлэтэ барыта табыллан испитэ, бэйэ-бэйэбитигэр ордук чугас буолбуппут.

Күндү киһибитин сүтэрбит ыарахан күннэрбитигэр биһиэхэ күүс-көмө буолбут, сүбэ-ама биэрбит, материальнай көмө оҥорбут бары биир дойдулаахтарбытыгар, чуолаан, бииргэ үлэлээбит ОДьКХ коллективыгар, салайааччы Игнатьев Н.В., учаастак начальнигар Рожин В.Г., профком председателэ Кокарев С.Г., Үөдэйдээҕи маастарга Винокуров А.К. кинилэр көмөлөрүнэн кыыспыт Санкт-Петербург курдук ыраах сиртэн төннөн кэлэн аҕатын тиһэх суолугар атаарсан, бырастыылаһан, уоскуйан барбыта. Спортка, үлэҕэ алтыспыт доҕотторугар Эверстов Н.А., Яковлев Т.Д., аҕа саастаах убайыгар Федотов В.Е., Зырянов Е.Е., Зырянов П.П., түөлбэбит олохтоохторугар, чугас ыалларбытыгар, доҕотторбутугар, күүс-көмө, сүбэ-ама биэрэр соҕотохсуппат дьоммутугар Бережнева А.Б., Крыжановскай Ф.К., Феоктистов М.Н., Новгородова М.Н., П.П., Яковлева М.Г., Гаврильева У.И., балтыгар Корякина Т.В., күтүөтүгэр Корякин Г.Г., убайбытыгар Охлопков И.Н., Иркутскайга бииргэ үөрэммит доҕоругар, 1 Хомустаах баһылыгар Атласов А.П. биһиги аҕабытын тиһэх суолугар атаарсыбыт бары доҕотторбутугар, коллегаларыгар, дьаһалта специалистарыгар, аймахтарбытыгар, ыалларбытыгар барыгытыгар өссө төгүл биһиги дьиэ кэргэн аатыттан аһыыбытын тэҥҥэ үллэстибиккитигэр, ыар санаабытын чэпчэтиспиккитигэр, көмөҕүт иһин махтанабыт. Барыгытыгар кытаанах доруобуйаны, үлэҕитигэр ситиһиилэри баҕарабыт. Дьиэ кэргэҥҥит иллээх буоллун, бэйэ-бэйэҕитин харыстааҥ.

Күндү киһибит, быдан дьылларга бырастыы. Биһиги эйигин хаһан да умнуохпут суоҕа. Мэлдьи ахта-саныы сылдьыахпыт. Ситэ олорботох олоххун оҕолоруҥ, сиэниҥ салгыахтара диэн эрэнэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро Алина, Агата, Артем, Тимур, сиэнэ Герасим

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — **41496**; ; бухгалтерия — **41141**; факс — **41141;** редакционнай- издательскай ситим —**41332**

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Эҥсиэли» хаһыат редакцията» государственнай учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын тутуһуу хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетын СР региональнай управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №19-0428.**

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэҕитин, дьиэҕит аадырыһын чопчу ыйыҥ. Редакцияҕа киирбит суруктар төннөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатыныын мэлдьи биир буолбат.**

"ЭҤСИЭЛИ" - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложнай уул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Эҥсиэли» хаһыат РИС талылынна, таҥылынна уонна бэчээттиир сыаҕар бэчээттэннэ.
Аадырыһа: Нам сэл. Заложная уул. N4
Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лиис.
Көҥүл сыананан атыыланар
Индексэ — 54889. Тираһа — 2214
Бэчээккэ илии баттаныытын графига — 12:00 ч. 19.10.2010 с.
Бэчээккэ илии баттанна —11:20 ч. 19.10.2010 с.